

iPAD A HANDICAP: MOŽNOSTI VYUŽITÍ iPADU U KLIENTŮ S HANDICAPEM V OSOBNÍM I PRACOVNÍM ŽIVOTĚ

**Autoři: Mgr. Veronika Kocourová
Petra Syrovátková, DiS.**

Alfa Human Service, Biskupcova 84, Praha 3, 130 00

www.alfahs.cz, www.alfabet.cz

veronika.kocourova@alfabet.cz

petra.syrovatkova@alfabet.cz

Anotace: Příspěvek přibližuje využití iPadu, jako možnost participace v běžných denních činnostech lidí s disabilitou. Nabízí možnosti seznámení se s širším možným využitím iPadu, a to jako součást rehabilitace v osobním i pracovním životě.

Klíčová slova: participace lidí s handicapem ve všedních denních činnostech (pADL a iADL), zvyšování kvality života, ergoterapie, rehabilitace, asistivní technologie

O Alfa Human Service

Organizace Alfa Human Service vznikla v roce 2000. Od roku 2002 je provozovatelem informačního portálu <http://www.alfabet.cz>, který je určen zejména rodinám s dětmi se zdravotním postižením a odborníkům, kteří s nimi přicházejí v rámci péče do kontaktu.

Organizace působí převážně v oblasti sociálních služeb a školství. Svoji činnost realizuje prostřednictvím akreditovaného vzdělávání dospělých osob, zejména pracovníků státní a veřejné správy, poskytovatelů sociálních služeb, nelékařských zdravotnických pracovníků a pečujících osob o závislého rodinného příslušníka. Organizace také realizuje psychorehabilitační vzdělávací pobyty pro rodiče dětí se zdravotním postižením a provozuje tři poradenská ambulantní centra v Praze, Plzni a Pardubicích, ve kterých poskytuje ergoterapii, poradenství v oblasti zvyšování psychické stability pečujících osob a nácvik terapeutické práce s iPady.

iPad a handicap

iPad představuje technologii současnosti, kterou používá široká veřejnost. iPad však může plnit i roli plnohodnotné pomůcky využitelné v různých oblastech každodenních aktivit lidí s handicapem a tím přispívá ke zkvalitnění jejich života. Použití nových technologií je atraktivní, člověka nestigmatizuje, je velmi intuitivní a dokáže reagovat aktuálně, tedy v reálném čase, „tady a teď“.

V případě využívání IT technologií či dalších pomůcek u lidí s různým stupněm disability hovoříme o využití tzv. asistivních technologií, jejichž cílem je zlepšení kvality života a možnost participace v běžných denních činnostech. Právě participace a zkvalitnění života těchto lidí je hlavní náplní rehabilitačního oboru ergoterapie, jejímž cílem je “pomoci osobám, u kterých došlo v důsledku

onemocnění, úrazu, vývojové vady či procesu stárnutí k potížím v provádění každodenních aktivit, zachovat si maximální soběstačnost v běžných denních činnostech (z anglického originálu activities of daily living, ADL), pracovních činnostech a aktivitách volného času. Ergoterapie je proto jednou z důležitých součástí rehabilitace, jelikož pomáhá pacientům řešit praktické otázky související se snížením či ztrátou soběstačnosti v činnostech, které jsou pro život nepostradatelné, čímž podporuje aktivní začlenění do společnosti a přispívá k zachování optimální kvality života.“ (Jelínková, Krivošíková, 2007, str. 6)

Vývoj technologických novinek jde stále dopředu. Využití moderních technologií pro usnadnění života lidí s handicapem se nejen v rámci ergoterapie uskutečňovalo i v éře „stolních počítačů“. Dnes jsou však na trhu technologie, které jsou mobilní, menších rozměrů, dostupné. Lidé je mohou využívat doma, ve škole, na dovolené či v zaměstnání v různé poloze těla, nikoli pouze vsedě u stolu. Stávají se tedy součástí jejich každodenního života.

iPad lze u klientů s různým handicapem využívat mnohými způsoby. Může sloužit, jako pomůcka, umožňující kontakt se sociálním prostředím s možností komunikace se svými vrstevníky, přáteli či rodinnými příslušníky z domácího prostředí, z lázní, nemocnice, či dovolené, ale také jako pomůcka k získávání aktuálních informací o dění ve společnosti s ohledem na věk, schopnosti a možnosti daného jedince (např. použití internetu).

Široké spektrum využití iPadu u lidí s handicapem se odvíjí od rozsáhlé škály dostupných aplikací, určených pro jakéhokoli uživatele bez omezení, jako jsou např. aplikace typu diář, sloužící pro plánování aktivit v průběhu dne, deníky s možností vkládání fotografií, tvorba zápisků, nákupních seznamů, myšlenkových map apod. Inovací v oblasti mobilních technologií jsou však i speciální aplikace cíleně zaměřené na rozvoj určitých dovedností či kognitivních funkcí a jejich využívání v rehabilitaci či terapii. Jedná se zejména o aplikace určené pro lidi s Poruchami autistického spektra, aplikace určené speciálně pro ergoterapeuty a jejich praxi, aplikace zaměřené na specifické poruchy učení apod.

Všechny zmíněné aktivity a práce s iPadem, vedou ke zvýšení kapacity lidí s handicapem v různých oblastech jejich disability - tréninku hrubé a jemné motoriky, koordinaci oko ruka, nácviku cílených pohybových vzorců a tréninku kognitivních funkcí včetně komunikace. Umožňují také upevňování stávajících či nových sociálních rolí např. možnost pracovního uplatnění, studia apod. při využití této asistivní technologie.

iPad umožňuje lidem s handicapem cílený trénink problémových oblastí, participaci v běžných denních činnostech, možnost být soběstačný, čímž podporuje zvýšení kvality života lidí s handicapem v souladu s udržení jejich bio-psycho-sociální pohody.

Použité zdroje:

- Jelínková, J., Krivošíková, M. (2007): Koncepce oboru ergoterapie. [online] [citace: 20.2.2014]. Dostupné z: http://www.ergoterapie.cz/files/koncepce_oboru_ergoterapie.pdf
- <http://www.alfabet.cz/index.php/ihandicap>